

Działania Krakowa na rzecz ochrony powietrza dostrzeżone przez NIK

2018-10-28

Najwyższa Izba Kontroli opublikowała raport o ochronie powietrza przed zanieczyszczeniami. NIK wyróżniła Kraków za program dopłat dla osób wymieniających paleniska na ogrzewania proekologiczne. „Tylko jedna gmina, Kraków, wdrożyła program rekompensat zwiększonych kosztów zastosowania innych niż paliwo stałe nośników energii” - czytamy w raporcie. Ponadto Najwyższa Izba Kontroli pisze, że: „Miasto Kraków podjęło adekwatne do rangi problemu i prawidłowo ukierunkowane działania naprawcze, mające na celu osiągnięcie wymaganej jakości powietrza na terenie miasta, a także ograniczenie jego zanieczyszczenia pyłami zawieszonymi.” Konsekwentne działanie Krakowa potwierdzają dane z ostatnich lat, które pokazują, że liczba dni z przekroczeniami norm jakości powietrza znacząco spada. W 2015 r. było 140 dni z przekroczeniami, w 2016 r. - 100, w 2017 r. - 87.

NIK podkreślił rolę samorządów w systemie ochrony powietrza. „Głównie to za pośrednictwem gmin odbywa się wdrażanie decyzji przyjętych przez władze krajowe i samorządy wojewódzkie” - czytamy w raporcie. Tylko 4 z 13 skontrolowanych miast przeprowadziło inwentaryzację źródeł emisji zanieczyszczeń. Wśród nich znalazł się Kraków, który dokonał spisu palenisk na terenie miasta w ciągu 22 miesięcy. Jak zaznaczył w raporcie NIK: „skala i tempo wdrażanych działań naprawczych w latach 2014-2016 we wszystkich gminach oprócz Krakowa, były dalece niewystarczające do osiągnięcia zamierzonej poprawy jakości powietrza w określonej w poszczególnych POP perspektywie czasowej”.

W świetle zapisów poszczególnych POP jednym z najważniejszych działań wpływających na poprawę jakości powietrza jest wymiana lub likwidacja starych źródeł ciepła na paliwo stałe. Mieszkańcy niektórych gmin mogli ubiegać się o dofinansowanie takiej operacji. 7 gmin udzielało takich dotacji w latach 2014-2016. W pozostałych 6 ograniczono się do termoizolacji i montażu paneli słonecznych lub wymiana na nowe piece była ograniczona do obiektów komunalnych. **„Tylko jedna gmina, Kraków, wdrożyła program rekompensat zwiększonych kosztów zastosowania innych niż paliwo stałe nośników energii” - czytamy w raporcie NIK.**

Najwyższa Izba Kontroli oceniła, że w kontrolowanym okresie **„Miasto Kraków podjęło adekwatne do rangi problemu i prawidłowo ukierunkowane działania naprawcze, mające na celu osiągnięcie wymaganej jakości powietrza na terenie miasta, a także ograniczenie jego zanieczyszczenia pyłami zawieszonymi.”** Jak zaznacza NIK, w Krakowie „zwiększyła się zarówno różnorodność, jak i skala poszczególnych działań (...). Obecna skala działań stwarza - jako jedynej jednostce w Małopolsce - możliwość osiągnięcia założonych rezultatów (efektów ekologicznych) w roku końcowym realizacji głównego programu naprawczego dla województwa małopolskiego (w 2023 r.).

NIK ustaliła ponadto, że skala kontroli spalania odpadów w instalacjach grzewczych gospodarstw domowych była zbyt niska by przyniosła pożądany efekt. Zdecydowanie wyższą aktywnością na tym polu, zwłaszcza w 2016 r. i I półroczu 2017 r., charakteryzowały się największe gminy (Warszawa, Kraków, Katowice, Wrocław i Łódź). Zdaniem NIK, najlepsze rozwiązania w kwestii konstrukcji Programu Ochrony Powietrza zastosowano w województwie małopolskim i województwie śląskim.

**Magiczny
Kraków**

Co ważne, Kraków na wszystkie działania naprawcze w ramach Programu Ochrony Powietrza wydatkował w latach 2014-2017 1,2 mld zł, z czego 760 mln zł stanowiły środki własne Miasta.

Dzięki tym środkom m.in. rozbudowano i zmodernizowano sieć ciepłowniczą w Krakowie, do której podłączono ponad 750 obiektów, rozbudowano sieć gazową – podłączono do niej przeszło 3300 nowych odbiorców, dokonano termomodernizacji 1000 budynków użyteczności publicznej, Straż Miejska przeprowadziła 8250 kontroli w zakresie spalania odpadów w instalacjach grzewczych, powstały ok. 18 km nowych ścieżek rowerowych, zakupiono nowy, ekologiczny tabor tramwajowy i autobusowy.

Przypominamy, że do końca tego roku można ubiegać się o dofinansowanie do 60 proc. kosztów wartości wymiany paleniska węglowego na ogrzewanie proekologiczne. W Krakowie obecnie do wymiany pozostało ok. 6200 palenisk, a pod koniec roku zostanie ich jeszcze ok. 4 tys., **co oznacza, że od 2012 do końca 2018 r. w Krakowie będzie o ok. 22,5 tys. pieców węglowych mniej.** Co ważne, na terenie Krakowa wprowadzono zakaz sprzedaży węgla i drewna o niskiej jakości, a od 1 września 2019 r. w mieście będzie obowiązywał całkowity zakaz palenia węglem i drewnem.